

Totalt stop for brug af humankritiske antibiotika til kvæg

SIDE 2

Sådan konserverer du årets høst af hestebønner

SIDE 3

Lokale fødevarer betyder mest i Sverige og Norge

SIDE 4

Fotos: Horn Fårvang IF

Det er meget mere end fodbold

Ionut Harton er både holdleder på 3. holdet, dommer og linjevogter.

Godt netværk og et aktivt liv i fritiden gør livet i Danmark nemmere for udenlandske medarbejdere. For landbrugsmedhjælper Ionut Harton har medlemskabet i den lokale fodboldklub betydet masser af venner – og et flydende dansk.

Rumænske Ionut Harton har altid spillet fodbold. Og siden han for otte år siden landede i Fårvang som ansat på en kvægbedrift, har han været medlem af Horn-Fårvang IF Fodbold. Ud over at være holdleder for 3. holdet har han været dommer i tre sæsoner og er for nylig også blevet linjevogter.

”Jeg fik mange nye venner, da jeg blev medlem af klubben – både danske og østeuropæiske,” fortæller Ionut Harton på fejlfrit dansk.

”Man bliver integreret uden at tænke over det. Folk spørger en om forskellige ting, og pludselig lærer man dem at kende. Fodbold er jo en sport, som drenge kan lide overalt i verden. Det er ligesom et fælles sprog,” forklarer han.

Ionut Harton har fået en del rumænere med i klubben. På hans hold er fordelingen mellem danskere og østeuropæere ligelig.

”Vi har et virkelig godt sammenhold i klubben. Vi har det sjovt med at spille fodbold. Efter træning sidder vi tit i klubhuset og snakker, og nogle gange holder vi fest. Det er meget mere end fodbold. Og det er ikke kun vores egne holdkammerater, vi møder, men også dem fra de andre hold i klubben,” fortæller han.

“Man bliver integreret uden at tænke over det. Folk spørger en om forskellige ting, og pludselig lærer man dem at kende.”

Ionut Harton

Mere attraktivt at blive i Danmark

Teamleder for HR og rekruttering Vittus Bernlow i AgriNord har speciale i østeuropæiske forhold. Han nikker genkendende til Ionut Hartons historie.

”Det danske foreningsliv kan gøre en stor forskel for de mange østeuropæiske medar-

bejdere i landbruget. Man kan godt være lidt isoleret, når man bor ude på landet, og mange udenlandske medarbejdere føler sig ensomme. Her kan foreningslivet være en rigtig god indgang til nye venner og til at lære sproget,” fortæller han og opfordrer kvægbrugerne til at hjælpe deres udenlandske medarbejdere til at komme af sted.

”De vil typisk meget gerne integreres i lokalsamfundet, og med et godt netværk er der langt større sandsynlighed for, at vi kan holde på dem. Og vi har jo brug for deres arbejdskraft,” lyder det fra Vittus Bernlow.

Friskt pust til foreningen

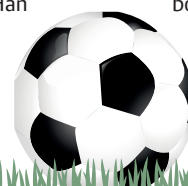
Fordelene går også den anden vej. Formand for Horn-Fårvang IF Fodbold, Ole Frandsen, er meget tilfreds med de østeuropæiske medlemmer.

”Ud af vores ca. 270 fodboldspillere er omkring 15 pct. østeuropæere. Det betyder, at vi – helt usædvanligt for en klub af vores størrelse – kan stille med fire seniorhold. Vi ville helt sikkert have haft et hold mindre, hvis det ikke var for vores udenlandske spillere,” forklarer han.

Det østeuropæiske islæt er, ifølge formanden, ikke kun en fordel for medlemstallet:

”Det har helt klart pustet nyt liv i grupperne, at der kommer nogen udefra og bidrager med en anden kultur. De bidrager ikke kun på banen, men er også meget aktive som frivillige ved arrangementer og som dommere og kampledere,” fortæller Ole Frandsen.

Han så gerne, at også de østeuropæiske kvinder kom med i foreningens forskellige idrætsaktiviteter – fx badminton og gymnastik. Indtil videre er det lykkedes at få nogle af dem med som frivillige ved fodboldstævnerne – bl.a. en fotograf, assistenter i salgskoderne og hjælpere med rengøringen.

Totalt stop for brug af humankritiske antibiotika til kvæg

Fra 1. september er det slut med at bruge 3. og 4. generations cephalosporiner til kvæg. Beslutningen er branchens egen.

L&F Kvæg indfører nu totalt stop for brug af de såkaldt humankritiske antibiotika til kvæg – dvs. 3. og 4. generations cephalosporiner. Beslutningen er truffet fire år efter, at sektoren indførte et frivilligt stop for disse typer antibiotika, som kan øge udviklingen af resistente bakterier. Opfordringen i 2014 medførte et markant fald i forbruget og har siden 2015 ligget stabilt på omkring 10 kg aktivt stof om året. Men branchen ønsker at reducere forbruget yderligere.

”Det er positivt, at vi har sænket forbruget, men det her er så vigtigt et område, at vi mener, at det er nødvendigt, at vi tager yderligere ansvar og flytter os endnu mere. Ved at indføre totalt stop tager vi som branche endnu et vigtigt skridt for at bidrage til at nedbringe risikoen for udvikling af resistens,” lyder det fra formand for L&F Kvæg, Christian Lund.

Han tilføjer, at det vil være muligt at søge dispensation, men at det vil kræve en dyrlægefaglig redegørelse for nødvendigheden. Dispensation gives af SEGES HusdyrInnovation.

Stoppet gælder fra 1. september 2019 og

kommer i forlængelse af, at økologisektoren indførte forbud mod 3. og 4. generations cephalosporiner til økologisk kvæg i juni 2019. Dermed er kvægbruget nu på linje med svine- og fjerkræbranchen, som allerede har indført et stop for humankritiske antibiotika.

Dyrlægerne bakker op

Beslutningen bakkes op af Den Danske Dyrlægeforening.

”Vi kan helt klart kun tilslutte os, at vi sammen arbejder for, at de vigtigste antibiotika til humant brug fortsat kan bruges og ikke sættes ud af spil på grund af resistensudvikling,” siger dyrlægeforeningens formand for Faggruppe Kvæg, Helle Slot.

Hun understreger samtidig, at der veterinærfagligt absolut ingen grund er til at holde fast i cephalosporinerne.

”Hovedargumentet for at bruge de her produkter (Cobactan, Ceftioctyl og Eficur, red.) har været, at der stort set ingen tilbageholdelsestid er. Der vil være nogle ganske få tilfælde om året på landsplan af fx klebsiella-yverbetændelse, hvor det giver mening at bruge. Der vil det være muligt at søge dispensation,” forklarer Helle Slot. Dyrlægeforeningen har informeret sine medlemmer om beslutningen.

/ KIRSTEN MARSTAL, SEGES

Værktøj i DMS giver overblik over besætningens yverbetændelser

Hvordan ser 2. kalvskøernes yversundhed ud, hvornår i laktationen er der især problemer, og hvad er årsagen? Klik af i DMS-værktøjet Diagnostik og yverbetændelser og få svarene.

I juni lancerede SEGES værktøjet Diagnostik og yverbetændelser i DMS. Det kan bruges til at få overblik over yverbetændelser og dyrkninger i besætningen, så man nemmere kan finde ud af, hvor man kan sætte ind, hvis man vil forbedre sine resultater og behandle effektivt. Diagnostik og yverbetændelser er målrettet både landmænd og rådgivere.

Gode erfaringer

Dyrlæge Helle Slot, Dyrlægegruppen Thy, er en af dem, der har brugt Diagnostik og yverbetændelser flittigt og gerne anbefaler det til både landmænd og rådgivere.

”Det er et rigtig fint værktøj, der giver nogle muligheder, vi ikke havde før, fordi man kan klikke forskellige parametre af og få nogle forskellige sorteringer,” forklarer hun.

”Fx kan man få overblik over hvilke køer, der især behandles, og hvor i laktationen – eksempelvis hvornår 1. kalvskøerne typisk får yverbetændelse. Så får man en idé om, hvor problemet ligger – om det er lige efter kælvning, midtlaktation eller i goldperioden. Jeg har oplevet flere, der bliver overraskede, fordi det nogle gange viser sig at være anderledes, end det de gik og troede, fordi man ofte fokuserer på nogle få dyr,” fortæller Helle Slot.

Efterfølgende kan man klikke ind og se på dyrkningerne og hvilke bakterier, der driller, så man kan sætte effektivt ind med den rigtige behandling.

Helle Slot har især brugt Diagnostik og yverbetændelser til at lægge vaccinationsprogrammer mod E. coli-yverbetændelser. Hun understreger, at det er et værktøj, som landmanden og rådgiver-

rene kan bruge hver især, men at det også er godt som udgangspunkt for at drøfte forskellige aspekter af bedriftens yversundhed sammen.

Du finder Diagnostik og yverbetændelser i DMS under Analyseudskrifter.

/ KIRSTEN MARSTAL, SEGES

Se også filmen, hvor dyrlæge Michael Farre, SEGES, kort viser, hvordan du bruger 'Diagnostik og yverbetændelser' på seges.tv/video/52930532 eller scan QR-koden

Sådan konserverer du årets høst af hestebønner

Uanset hvilken metode, man vælger til at konservere årets høst af hestebønner, er der forhold, som er værd at tage med i overvejelserne.

I år tegner høsten af hestebønner bedre end ved sidste års tørke, og flere er begyndt at overveje hvornår det er tid til, at hestebønnerne evt. skal nedvisnes. Derfor er det også tid at tænke på, hvordan hestebønnerne skal konserveres og lagres, når de anvendes som foder til malkekøer – især hvis høsten skulle gå hen og blive våd.

Lang tørretid

Da hestebønner er store frø, kræves der i plantøringsanlæg en lang tørretid, en stor luftmængde og en jævn luftstrøm for at få frøene ned på 14-15 pct. vand. Tørring af særligt våde hestebønner kræver tålmodighed, og det kan være en fordel at fortørre i en tørrevogn inden indlægning på planlager. Også for at undgå, at hestebønnerne bliver mast og sætter sig fast i elevator og snegl. Afhængigt af temperatur og luftfugtighed kan frøene måske ikke nå lagerfasthed uden tilsætning af varme under tørringsprocessen. Så hav setup'et klar for tørring, så der hurtigst muligt begyndes på at få hestebønnerne tørret ned for optimal holdbarhed og kvalitet.

Propionsyre – en effektiv metode

Et alternativ til tørring er propionsyrebehandling af hele hestebønner. Man kan enten spraye syren på frøene vha. doseringsudstyr eller ved grundig opblanding i fuldfodervogn. Uanset metode er det væsentligt, at syren dækker overfladen af alle frø og er jævnt fordelt i hele partiet. Hvor stor en mængde der tilsættes afhænger både af lagertid og

vandindhold, men som udgangspunkt er det bedst egnet til hestebønner op til maks. 28 pct. vand.

Crimpning er mere risikabelt

Crimpning med ensilering er udbredt, da det er en relativt nem og hurtig metode, som typisk foretages af maskinstationen. Hestebønner til ensilering bør høstes tre uger før modenhed, og erfaringsmæssigt kan hestebønner høstes og ensileres, typisk i silopose, ned til ca. 30 pct. vand. Dog høstes hestebønnerne ofte for sent og med for lav vandindhold, hvorved der nærmere er tale om en konservering, og hvor det bliver sværere at komprimere hestebønnerne tilstrækkeligt. Desværre giver syretilsætning ingen garanti for en tilfredsstillende holdbarhed.

Crimpning øger overfladen på hestebønnerne voldsomt, og derfor er det ikke realistisk at tilsætte nok propionsyre til at dække hele overfladen af frøene i en film af syre til at opnå en lang og stabil holdbarhed. Vælger man alligevel denne metode, er det helt afgørende for holdbarheden, at hestebønnerne opbevares lufttæt, og at der sikres en god fremdrift i stakken.

Tvivlsom effekt af toastning

Toastning sænker proteinets nedbrydning i vommen og øger derfor AAT-værdien i hestebønnerne. Men forsøg har ikke kunnet dokumentere, at det har nogen betydning for mælkeydelsen. Derfor bør man mest betragte toastning som en konserveringsmetode til at tørre hestebønnerne.

Vær med til at teste hestebønner

Både nationale og internationale resultater har vist, at hestebønner på op til 5-6 kg tørstof i rationen ikke ændrer på foderoptag eller ydelse. Hestebønnerne er altså ikke blevet mindre interessante med det store fokus på klima, hvor de udgør et danskproduceret alternativ til soja. Derudover er deres lave fosforindhold også interessant i forhold til raps, som på grund af højt fosforindhold kan øge fosforudskillelsen.

For at blive endnu klogere på bønnerne søger SEGES nu både konventionelle og økologiske besætninger, som har lyst til og mulighed for i en periode i efterår/vinter 2019 at skifte mellem hestebønner og andet proteinfodermiddel. Formålet er at undersøge, hvordan hestebønner påvirker køernes ydelsesrespons i forhold til andre proteinkilder. Der vil også blive set på klimaaftrykket. Det er muligt at være med i forsøget, både hvis man allerede fodrer med hestebønner eller ønsker at prøve hestebønner i en periode. SEGES afholder omkostninger til foderanalyser og evt. ekstra timer til egen rådgiver. Desuden får deltagerne opfølgning på produktionen – herunder KMP-fuldfoderanalyser og analyser af de enkelte fodermidler.

Ring for en uforpligtende snak og få evt. mere at vide om, hvordan forsøgsdesignet i din besætning kan se ud. Kontakt Betina Amdisen Røjen på tlf. 2870 4713 eller mail til bamr@seges.dk.

Du kan også læse mere om forsøget på www.landbrugsinfo.dk/merekvaeagnyt

/ BETINA AMDISEN RØJEN, SEGES

Små producenter og fokus på kvalitet

Generelt ligner opfattelsen af dyrevelfærd og kvalitetskød hinanden mere i Norge og Sverige, hvor opfattelsen i Danmark stikker lidt mere ud, fortæller de to forskere. Særligt i Norge er der en meget udbredt opfattelse af, at okse- og lammekød er af højere kvalitet, når det kommer fra små og lokale producenter. Og så skal dyrene helst have gået ude.

"I Norge så vi det største fokus på, om dyret var opvokset på stald eller friland. Og så er man altså lige en tanke længere i forhold til stress-minimering i Norge. Vi oplevede en overraskende stor opmærksomhed om mobile slagterier og transporttid blandt de norske forbrugere," fortæller Karen Brunso med et smil.

Også i Sverige vil forbrugeren helst, at kødet er svensk og lokalt. Afstanden fra jord til bord betyder noget, og så er der i Sverige en større opmærksomhed på kødkvalitet, smag og tekstur i kødet end i Norge og Danmark.

Pris – og dansk landbrug er okay

Danske forbrugeres hovedfokus ligger på pris. Og pungen ligger også væsentlig dybere i den danske forbrugers lomme end den gør hos vores nordiske naboer.

"I Danmark tænker man value for money for noget andet. Det er pris, pris, pris, der først og fremmest kendetegner den danske forbruger. Men samtidig er der også en opfattelse af, at dansk landbrug egentlig er okay, man har en fornemmelse af, at der generelt er styr på tingene. Så når man har en generel opfattelse af, at forholdene for de danske dyr er fine, kan man ikke se en grund til at betale mere," forklarer Karen Brunso.

/ LONE SYLVEST SØGAARD, SEGES

I Danmark er der større afstand fra jord til bord end i Norge og Sverige, viser en ny undersøgelse. Foto: Colourbox

Lokale fødevarer betyder mest i Sverige og Norge

Opfattelsen af kvalitetsfødevarer er ikke helt ens i Danmark, Norge og Sverige. Det viser en ny forbrugerundersøgelse, der sammenligner forbrugernes holdninger til okse- og lammekød i de tre lande.

Hvis det skal være godt, skal det være produceret i ens eget land. National oprindelse forbindes typisk med høj kvalitet, dyrevelfærd, tillid til producenterne og fødevarer sikkerhed. I Sverige er disse parametre dog meget vigtigere end i Norge, og Danmark er det land, hvor det tillægges mindst betydning.

Det viser en ny undersøgelse af forbrugernes holdninger til okse- og lammekød i Danmark, Sverige og Norge, foretaget af professor Karen Brunso og videnskabelig assistent Mathilde Tønnesen, Aarhus Universitet.

Undersøgelsen viser, at det opfattes som særlig godt, når okse- og lammekød stammer fra lokale producenter. Det synes man i hvert fald, hvis man

bor i to af vore nordiske nabolande.

"I Norge og Sverige er man langt mere bevidst om afstand, og man har klare præferencer for det, der er lokalt produceret. I Danmark er der større afstand fra jord til bord, og det er som om, at landbruget ikke er noget, der sker tæt på mig. Danskere foretrækker også okse- og lammekød af national oprindelse, men holdningen er, at sikker import også er rigtig godt, det kan for eksempel være fra Tyskland, som også opfattes som 'kort afstand'," fortæller Karen Brunso, da hun fremlægger resultaterne på slutkonferencen for et stort interregionalt projekt om forbrugerdrevet afsætning af okse- og lammekød.

Fodringsdag '19

Herning Kongrescenter | 10. september

Lær det nyeste om fodring af malkekøer og få en særlig indsigt i protein til malkekøer, når eksperter fra ind- og udland præsenterer dig for deres nyeste forskningsresultater.

Fodringsdag er et af vores aller mest eftertragtede arrangementer for kvægbrugsrådgivere, dyrlæger, undervisere, studerende, foderfirmaer, forskere, mælkeproducenter og andre, der beskæftiger sig med fodring af kvæg.

Målet med dagen er at give dig viden af høj, faglig karakter, som du kan gå hjem og bruge med det samme.

Tilmeld dig på tilmeld.dk/Fodringsdag2019 senest den 3. september 2019

Psst... tilmeld dig før 26. august 2019 og få early bird-rabat.

